Контрольный экземпляр

Массе а мехкий пролетареш, вlaшarlкхета!

СЕРАЛО

СОВЕТСКИ СОЮЗА КОММУНИСТИЧЕСКИ ПАРТЕ НОХЧ-ГIАЛГIАЙ ОБКОМА, НОХЧ-ГIАЛГIАЙ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТЕИ МИНИСТРИЙ СОВЕТЕИ ОРГАН

«СВЕТ» Орган Чечено-Ингушского обкома КПСС, Верховного Совета и Совета Министров ЧИАССР

Газет арадувл 1923 шера денз ★ ШОАТТА, 2 АВГУСТ, 1986 ШУ. ★ № 92 (7283). ★ Мах 3 кеп.

МАССАНЕ А ХЬИНАРЕ КЪАХЬЕГА!

Кхаь планага кхоачаш...

КIи-марса балхан чакхдаьхад «Назрановский» совхоза къаьгIегIачохь. Сихен дикен чуйIиг даьккхад кхо эзар гарггера гектара тIа хьалкхедь кIан мукхи. Хlара гектара тIара 29 центнер ялят даьккхад, планна тIа дикка доагIар 19 центнер долаш.

Хьинаре къаьхьIагад механизатораша, хьатта болх бераша. Комбайнерашца юкъе эттара дукхагIа ялят вьрдад Ахмпов Хьамидхь, Беков Ирзиза, Тохов Мусес, Пачиев Руслана, Ахмадов Iалихана, Оздоев Уматтире, Бабхоев Iаддаръалмана, кхьбараша. Дийнахь шишша балха нормма кхоачашъюн болх баьб нитенсивни технологерIа хьалкхедьдар кIа. Из чуденад зIаране тIара 33 центнер а йолаш.

— Уьх гурахь дика шерде лаьрхIа да тхо цу прогрессивни технологерIа ка бола ялят хьалихтедергдола кхиш, — йоаь сотсовза кертерча агронома Бекмурзиев Къурейша. — Цунга хьежка тешшаме дукхагIа хургда 1987 шера чудахьар а.

1987 шера доакъаьрен яна культурашца лакха хьаькъам тех хьалкхеъра муьхьадььна кхаь оахаш, кхы тIа де да за балхан дош болаш совхоза механизаторашца.

С. СУРХОЕВ.

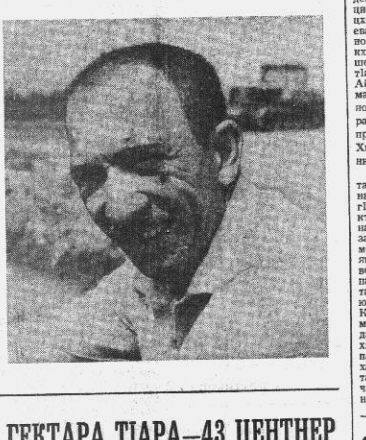

СУРТ ТIА: Ю. Эгиев.

М. МАМЫШЕВА сурт.

Сунженски района Лешина цIерагIча колхоза тIехьа йолчуьра люцерна кхаIга хьожаш я Эгиев Iовсала кулгалду подрядни звено. Цунца цхьана болх беш ба Зубайраев Хаджи, Эгиева Зулай, Хаджиева Зулай.

Уьх шера планах 300 тонн йол кийчье сеш бар уж. Из деххар хIавале а тIехьоачашдаьд цар. Гурале кхы а шозза хьакха еза люцерна. Цо аьттув лургба ши план вхоачашъе.

ХАЛОНАШ ЭШАЕШ...

РЕПОРТАЖ

Ачхой - Мартановски района «Бамутский» совхоза къаьгIегIачохь кулгалду иIслагIа бригада коллективни подрядгIа болх беш я. Цун довлалъка я йиъ тектар нарсаш, итт — помидорша, тIхьаь тхъеста — сомий беш. Цигара чуэца еэаш я плана гIа 64 тонн нарсаш, 220 тонн помидораш, 312 тонн Iайашш ихорашш.

Бригадир лехаш лелаш сомий бепа цун гIонча Султанов Лом-Iалин духьалкхийтар тхона. Баэгиевах хаттар дина:

— Нарсаш чуэцача вахаьнз, — аьлар Лом-Iале. ИIонхал латтар болхаш долаш IамIага йолаше гоам а леле деIг ца доакхаш юс нарсаш. Цхьабакъда, тIехьарча хана бийсанен Iуйран сецен хий тоха долладьчул тIехьагIа, гIуланх тоаденнад.

Из бакъда. Цунах дар хьалхоч мах бепа организацеш ка нарсаш дIакхухьача хана яьлъеча шинтанешца. ИтIлагIча июле чуэца йолаьлъ уж. ИIохьханца хIара дийнахьа тхъо центнер чуэцаш хинаяле, хIара 50 центнераца хIоатташ гулъю.

— ГIуланх дIаха а нитта дIадоде нарсаш дIаалара план тIехьхоачашъе нарагIдаргда тхона, — йоаь Лом-Iале.

Дика летаб сом а. Ткъоронаш кагьлар кхерам бо-лаш дукха ба гаьнаш тIа кхоаш, Iажаш.

— ХIанза санна сом лета шу дагадаган соца, — йоаь Лом-Iале. — Дукха ха ял из чуэца боалабаь. ХIанаьле мах бепа организацеша IаIбенаб 40 тонн гарггга кхоаш, 65 тонн соагIа IажаIш. ИхьабакъдIа, хьийга къа лов мотташ да. Мехна Кьулбаседа районашца а дIакхухьийт оаха сом. ХIанзага чуэцаш иа IабабахьIтара тхона ший хIаннаьха ваговаш, иа чуэцаш тандаь яцкашка уллаш цхьа данъа бохкалу из.

Бакъдув из. Масала, бакъ ба бертага хьежка, 21 июле яхьийтта еэаш хинна ваговаш, пхе, дийнахьа гоа а яь мара иа ялар бахьан долаш, эзар яцка чу хиннача сомах бохка а бекна 50 яцка гарггга дIакхоста бесаш хIлар. Цу гIуланхо бригада а совхоза а гIаьхьа эе дир.

ХIара дийнахьа бабаьлдарий кхаIкхи сомий бепа машкеи 45 сагсовгIа хул кхъьегаш, Сом, бабаьлдараш чуэцача кхьаьста дина болх бу Оздоева Мадинас, БазгиевгIар Таусен Хадижатен, Гайбсова Маликас, кхьчар. Шн норма иа еш ди дIадахийтад царех хIаране.

Раьза ба бригаде шоферга Хайхаров Гелани беча бал-ма кхоачашъюн болх баьб нитенсивни технологерIа хьалкхедьдар кIа. Из чуденад зIаране тIара 33 центнер а йолаш.

— Уьх гурахь дика шерде лаьрхIа да тхо цу прогрессивни технологерIа ка бола ялят хьалихтедергдола кхиш, — йоаь сотсовза кертерча агронома Бекмурзиев Къурейша. — Цунга хьежка тешшаме дукхагIа хургда 1987 шера чудахьар а.

1987 шера доакъаьрен яна культурашца лакха хьаькъам тех хьалкхеъра муьхьадььна кхаь оахаш, кхы тIа де да за балхан дош болаш совхоза механизаторашца.

С. СУРХОЕВ.

ГЕКТАРА ТIАРА—43 ЦЕНТНЕР

Грозненски района «Атагинский» совхоза механизатораша дика хьувьзадьад уьх шера ялят. Ишта, 1350 гектара тIара кIа чуйIиад планагIа даккха доагIар 24 центнер йолаш хIаране тIара 43 центнер а йоаннхаш, хIаьта 550 гектара тIара муьх а чубенаб хIаране тIара 37,7 центнер йоаккхаш. Ялят дика хьувьзарах аьттув бахьнаб паччахьалкхенна из дIадалара план массеххаза тIехьхоачапъе. ПланагIа дохка доагIар 600 тонн йолаш дIаденнад 3200 тонн.

Цхьанкха хIама тIера а да доалийташ доапъача кюка на бола ялят чуйIиа доапхача хьинаре къаьхьIагад комбайнераша, шоферааша, хьатта из цIендел бахьхача болхлюша. ЦаIи дхи шишъ балха норма кхоачаш ца еш цхьа саг нисваш. Хlаьта комбайнераша юкъе яьрхача социалистически яхьа хьалхара мотташ яьккхай Дараев Алхазура. Цо йаьрдад хьежка оттаьл, Ноч-гIалгIай АССР Министрий Совето хьачучина 1936 — 1990 шерашка НГIАССР экономически социальни деIгIайоалараша Паччахьалкхен алан тIоагIойIаьла.

Статья 2. 1986 — 1990 шерашка Ноч-гIалгIай АССР территоре тIа продукци дукхагIа хулча Iалашде:

(1985 шерарча процентех)

	1986 ш.	1987 ш.	1988 ш.	1989 ш.	1990 ш.
Промышленнойа продукци	103,7	108,3	112,3	115,4	123,0
Цхьан сага сих доходаш	100,9	103,9	106,7	109,2	112,2
Паччахьалкхенн кооперативни торговле рознични товарооборот (алкогольни малазаш доххара боврам юкъе боацаш)	106,3	113,4	120,9	129,8	139,1

1986 — 1990 шерашка НГIАССР Министрий Совета кара йолча предприятеш-ка промышленносте ерриге продукци 26,1 процент, промышленносте къаьгIегIачохь оберле — 23,6 процент, гIишлош еча — 15,0 процент, паччахьалкхен централизованни капитальни вложенеш — 82 процент лаьккхуьйтаде.

1986 — 1990 шерашка шера юкъъера лаьрхIа йоаькхача юртбоахама продукце боарам хьалха дIадахача пхе шера хинначул 17 процент духгагIа хилийта. Пхе шера юкъъера лаьрхIа шера юртта боахама общественни сектере къаьгIегIа овсарле 22,3 процент лаккъе.

Статья 3. КIIСС XXVII съездо тIаийна социальни деIгIаоларен задача вахара хьал тоадаерга программа кхоачашъе лерхIаш шийттаIгIа пятилетке Iалашде:

производствон къаьгIегIа овсарлен тIа болхлоштен гIуларкхерча нахан бетта коькъера доагIа алани 16,7 процент а общественни боахаме колхозхоцита къаьгIегарах доагIар 19,6 процент а духгагIа хилийта;

Бахача наха маьхьага ду гIулахкаш 1,4-ша духгагIа хилийта;

финансираваш яра ерригача моттигIа чотагIа 1766,48 сантим квадратни метр хуза цIенош къаьдда наха. Нах чубаха цIеноша динагIа къаьде. НГIАССР бахача наьха фусамий хьаьаш тоаде.

КПСС XXVII съездо чоагIдаьча 1986—1990 шерашка а 2000 шерага кхачалуш йолча юкъа а СССР экономически социальни деIгIаоларе ГIалгIай АССР Министрий Совета председатель Х. БОКОВ.

Ноч-гIалгIай АССР Лакхехьарча Совета Президиумна секретарь С. КОЖУХОВСКИЙ.

гор. Грозный,
1986 шера 26 июль.

Ноч-гIалгIай Автономни Советски Социалистически Республика Закон

Ноч-гIалгIай Автономни Советски Социалистически Республика Лакхехьарча Совето **социм бу:**

Статья 1. Ноч-гIалгIай АССР пятилетка хIара шера, министерствашта, паччахьалкхенан комитеташта, ведомствашта йийъе. КПСС XXVII съезда решенешкен комбайнерашца, шоферашца, хьатта из цIендел бахьхача болхлюша. Цаи дхи шишъ балха норма кхоачаш ца еш цхьа саг нисваш. Хlаьта комбайнерашта юкъе яьрхача социалистически яхьа хьалхара мотташ яьккхай Дараев Алхазура. Цо йаьрдад 1712 тонн ялят. Яхье шоплагIа мотташ яьккхай 1253 тоннага дIакхьавчача Гайтамиров Алхазура. КхоалагIа мотташ ца еш Шамсудина. Цо 1086 тонн ялят аьрдад.

Шоай бехкагIа комбайнерашца сайца ха а ца йоаькхийташ кхъьегаша овсарле лаьхьа йолаш болх баьб кхай тIара центральни хьатта ялят хьатIакхузъача шюферраша а. Хlаьта 2390 тонн хьаденнад из Чигамиров Хlарона. 1666 тоннага дIакхьавчав цун да Мами. Шоферашта юкъе яьрхача яхье кхоалагIа моттиг яьккхай Апаев Iаддалмуслима. Цо дIаденъад 1063 тонн ялят.

Уьх шера интенсивни технологерIа кIа хьалихтедьдар Ваганов Байпе, Ахаев Салманан, Ахмадов Пашас кхуьгалдева звеноашен Шайрани керге латтача бригадов. Хlаьта 200 гектарах эттара дукхагIа — хIаране тIара 46,4 центнер кIа дакъ-ехад Ахмадов Паший звеноас.

Чах аргIаш деш, керда хьувьзам хьалхехьара кхаи оахаш, кхы балхаш деш боахк совхоза къаьгIегарчой. Цар хIанзле моначаш доакъаьра лаьрхIа 400 гектара тIа хьаденнаш дIайийнай, 1800 тонн хулача чах аргIаш давд, 600 гектар лаьтта ахьад.

С. ТОВСУЛТАНОВ.

Оарц дала!

ДОККХА ЗЕ ДАЬД

Малгобекски района М. Горькье цIерагIа совхоз. СовгIанчара Гроэне бодача ишколаш, со цига нийсвенчача дийнахьа завода партийни организацне секретарь, производства заведующ Хидиров балха ваьар, КПСС Малгобекски горкоме вода, аьнна баьан а даьккха ший гIуланхха вахаьнза. Из гулъдалар тIа кIанзалор горкоме телефон тех-хача. Из дар 30 июле. Хlаьта директорагара сона гучадаьлар цул хьалхарча дийнахьа а Хидиров гIоне-вода аьнна, балха ца хинийла.

Ухъаза хаттар отт: нагахьа сайна кулгалдхочун ший дисциплина ца хиича, болхлошкара из хьаеха йийъ йий? Цидухьа хургда-кх из Малгобекски нарийнашкан еча заводе дисциплина теттара во хилар. Духьхал цхьа директор ший мел дола хьинар, говзал сарцагIьяьхха гIулакхаш боькьолгатьа даха гIерт. Хlаьта юке мел бисаш IамIаи бала болнаш сатийна Iеш ба. Масала, завода профкомаш комитето цхьаккха а хIама дац эттахьал тоадаре. Вешта аьлча, ше бе деккарийла йола болх а бац ше. Цхьаккха тайпара гойтара агитаци иш завода коь, цехашка. участкашка. Наха юкъе социалистически яхь вашIеIаьхьахкаш. Бригадиршта мара хаш смени нормаш, хIаьта яхьа бе-бе формаш юкъъеъхувилира вIалла да а леладан. Из дерриге ду.. кьахатин ца.

Цхьан сменагIа 21 эзар кирпишк арахеца деккарийла завод. Хlаьта уьх тIехьарча хана цох ах мара арахецан уьхаза. Шиа сменагIа мара бар болх. Кхыча-хьа санна кхаь сменагIа из IашIеIаьхьахкаха дикагIа хурданар аьлча, нах тоъаш бац, йоаь.

Штатни расписанеч мел эш нах болаш ба заводе. Бабаевен цIерагIа завод хий доацам 3 дийнахь сеца латтарах оарц дехаш телефонограмма яхьийтар завода директора.

Цхьабакъда, цар новкъостал дой тамаш йолаш да. Хlана аьлча, заводера хьал массарел а дийнахь доязаш болча Албановен Батаевех гIуланх боькьалгатьа дикагIа дах хIама дац хIаннзала.

Дукккача хана дена Малгобекски кирпишк ю завод тIехьаьсош хилара кIезига бехк тIабикан КПСС Малгобекски горкома, горисполкома, из чуйIиаг йолча «Чечингушстройматери а I мь объединенеча. ТIехьаьсачара из хьалхинкара хIанзалора цар дъь корта болаш хIама деце а теша лов ихоане ца ехнаш хIана мукъаъча уьх у гIуланхаьга хьонкарга, вайна.

А.-Г. УГУРЧИЕВ,
тха спец. корр.

МоллагIьола сар цецюокхарволаш жоп да из. Пхи кхоачашъюна ххедисачоч-ний чуйIиаг хIаьдалор яцкIа-м дац ю? Динденна-те царна ший иза йIа а кхоачаш, ялята цIа буртиг кхай тIа бетта йиш йоацаш.

Советска куьлаклхоша хьуьк-хьам чуэцача доккха гIалаташ дувьлийтаъа хьаьхьокан кхы а цхьа масал да. Кхай тIа кхоачаш ца оахаш, аргIаш да ден дукка ча латт. Ноаьн хилча доакъар довргдолга-тад-те ухъаза?

Дукка алар дар наьъьхьанка а. Цхьабакъда моттигаш ца лъатта йIалла гуш а дар-дар.

Совхоза дирекце, партпокхо тIоагIа бехккохаме оазбеза ялят довра бехке бараш.

М. КАРТОЕВ.

БархIазлагIа хержача Нохч-гIалгIай АССР Лакхехьарча Совете йиьлагIа сесси

1986—1990 ШЕРАШКА НОХЧ-ГIАЛГIАЙ АССР ЭКОНОМИЧЕСКИЙ СОЦИАЛЬНИЙ ДЕГIАЙОАЛАЯРА ПАЧЧАХЬАЛКХЕН ПЛАНАХ ДОЛА

Нохч-гIалгIай Автономни Советски Социалистически Республика Закон

Нохч-гIалгIай Автономни Советски Социалистически Республика Лакхехьарча Совето **социм бу:**

Статья 1. Нохч-гIалгIай АССР пятилетка хIара шера, министерствашта, паччахьалкхенан комитеташта, ведомствашта йийъе. КПСС XXVII съезда решенешкен комбайнерашца, шоферашца, хьатта из цIендел бахьхача болхлюша. Цаи дхи шишъ балха норма кхоачаш ца еш цхьа саг нисваш. Хlаьта комбайнерашта юкъе яьрхача социалистически яхьа хьалхара мотташ яьккхай Дараев Алхазура. Цо йаьрдад 1712 тонн ялят. Яхье шоплагIа мотташ яьккхай 1253 тоннага дIакхьавчача Гайтамиров Алхазура. КхоалагIа мотташ ца еш Шамсудина. Цо 1086 тонн ялят аьрдад.

Шоай бехкагIа комбайнерашца сайца ха а ца йоаькхийташ кхъьегаша овсарле лаьхьа йолаш болх баьб кхай тIара центральни хьатта ялят хьатIакхузъача шюферраша а. Хlаьта 2390 тонн хьаденнад из Чигамиров Хlарона. 1666 тоннага дIакхьавчав цун да Мами. Шоферашта юкъе яьрхача яхье кхоалагIа моттиг яьккхай Апаев Iаддалмуслима. Цо дIаденъад 1063 тонн ялят.

Уьх шера интенсивни технологерIа кIа хьалихтедьдар Ваганов Байпе, Ахаев Салманан, Ахмадов Пашас кхуьгалдева звеноашен Шайрани керге латтача бригадов. Хlаьта 200 гектарах эттара дукхагIа — хIаране тIара 46,4 центнер кIа дакъ-ехад Ахмадов Паший звеноас.

Чах аргIаш деш, керда хьувьзам хьалхехьара кхаи оахаш, кхы балхаш деш боахк совхоза къаьгIегарчой. Цар хIанзле моначаш доакъаьра лаьрхIа 400 гектара тIа хьаденнаш дIайийнай, 1800 тонн хулача чах аргIаш давд, 600 гектар лаьтта ахьад.

С. ТОВСУЛТАНОВ.

Статья 2. 1986 — 1990 шерашка Нохч-гIалгIай АССР территоре тIа продукци дукхагIа хулча Iалашде:

(1985 шерарча процентех)

	1986 ш.	1987 ш.	1988 ш.	1989 ш.	1990 ш.
Промышленнойа продукци	103,7	108,3	112,3	115,4	123,0
Цхьан сага сих доходаш	100,9	103,9	106,7	109,2	112,2
Паччахьалкхенн кооперативни торговле рознични товарообороот (алкогольни малазаш доххара боврам юкъе боацаш)	106,3	113,4	120,9	129,8	139,1

1986 — 1990 шерашка НГIАССР Министрий Совета кара йолча предприятеш-ка промышленносте ерриге продукци 26,1 процент, промышленносте къаьгIегIачохь оберле — 23,6 процент, гIишлош еча — 15,0 процент, паччахьалкхен централизованни капитальни вложенеш — 82 процент лаьккхуьйтаде.

1986 — 1990 шерашка шера юкъъера лаьрхIа йоаькхача юртбоахама продукце боарам хьалха дIадахача пхе шера хинначул 17 процент духгагIа хилийта. Пхе шера юкъъера лаьрхIа шера юртта боахама общественни сектере къаьгIегIа овсарле 22,3 процент лаккъе.

Статья 3. КIIСС XXVII съездо тIаийна социальни деIгIаоларен задача вахара хьал тоадаерга программа кхоачашъе лерхIаш шийттаIгIа пятилетке Iалашде:

производствон къаьгIегIа овсарлен тIа болхлоштен гIуларкхерча нахан бетта коькъера доагIа алани 16,7 процент а общественни боахаме колхозхоцита къаьгIегарах доагIар 19,6 процент а духгагIа хилийта;

Бахача наха маьхьага ду гIулахкаш 1,4-ша духгагIа хилийта;

финансираваш яра ерригача моттигIа чотагIа 1766,48 сантим квадратни метр хуза цIеноша динагIа къаьде. Нах чубаха цIеноша динагIа къаьде. НГIАССР бахача наьха фусамий хьаьаш тоаде.

КПСС XXVII съездо чоагIдаьча 1986—1990 шерашка а 2000 шерага кхачалуш йолча юкъа а СССР экономически социальни деIгIаоларе ГIалгIай АССР Министрий Совета председатель Х. БОКОВ.

Ноч-гIалгIай АССР Лакхехьарча Совета Президиумна секретарь С. КОЖУХОВСКИЙ.

гор. Грозный,
1986 шера 26 июль.

Статья 4. 1986 — 1990 шерашка экономически социальни деIгIаоларе ГIалгIай АССР Министрий Совета председатель Х. Боков тIаийна хьаьхьокан кхы а цхьа масал да. Кхай тIа кхоачаш ца оахаш, аргIаш да ден дукка ча латт. Ноаьн хилча доакъар довргдолга-тад-те ухъаза?

Дукка алар дар наьъьхьанка а. Цхьабакъда моттигаш ца лъатта йIалла гуш а дар-дар.

Совхоза дирекце, партпокхо тIоагIа бехккохаме оазбеза ялят довра бехке бараш.

М. КАРТОЕВ.

Статья 4. Ноч-гIалгIай АССР Лакхехьарча Совето тIаийна хьаьхьокан кхы а цхьа масал да. Кхай тIа кхоачаш ца оахаш, аргIаш да ден дукка ча латт. Ноаьн хилча доакъар довргдолга-тад-те ухъаза?

Дукка алар дар наьъьхьанка а. Цхьабакъда моттигаш ца лъатта йIалла гуш а дар-дар.

Совхоза дирекце, партпокхо тIоагIа бехккохаме оазбеза ялят довра бехке бараш.

М. КАРТОЕВ.

Статья 4. 1986 — 1990 шерашка экономически социальни деIгIаоларе ГIалгIай АССР Министрий Совета председатель Х. Боков тIаийна хьаьхьокан кхы а цхьа масал да. Кхай тIа кхоачаш ца оахаш, аргIаш да ден дукка ча латт. Ноаьн хилча доакъар довргдолга-тад-те ухъаза?

Дукка алар дар наьъьхьанка а. Цхьабакъда моттигаш ца лъатта йIалла гуш а дар-дар.

Совхоза дирекце, партпокхо тIоагIа бехккохаме оазбеза ялят довра бехке бараш.

М. КАРТОЕВ.

Статья 4. 1986 — 1990 шерашка экономически социальни деIгIаоларе ГIалгIай АССР Министрий Совета председатель Х. Боков тIаийна хьаьхьокан кхы а цхьа масал да. Кхай тIа кхоачаш ца оахаш, аргIаш да ден дукка ча латт. Ноаьн хилча доакъар довргдолга-тад-те ухъаза?

Дукка алар дар наьъьхьанка а. Цхьабакъда моттигаш ца лъатта йIалла гуш а дар-дар.

Совхоза дирекце, партпокхо тIоагIа бехккохаме оазбеза ялят довра бехке бараш.

М. КАРТОЕВ.

ПАРТГРУППАШКА—ОТЧЕТАШИ ХОРЖАМАШИ

ЛЕХАМИЙ НАЬКЪАГІА

Шийца цхьана къахьегаш болча шиъ новкъостех-коммунистех, вахаре дар лубуча денаделла поэзиз, отчетни юкъа шоашта карагІайийнарех а де аьттув ца боалаш дисачох а дувцаш лр Грозненски опытно - экспериментални станци ОПХ партгруппогра, керттерча инженера. Ноэч-ГІаллгІай АССР заслуженни механизатора Н. Неваленова яь доклад. Де лерхІаш дар цаІ хиларо шоайла кхотабаьча коммунисташа, балха опыт а стаж а йоккха ціена къахьегамхоша берриг теркам тІабахийта боаих тайп-тайнарча деша чулоацам. ОПХ ерригача сферай производственни бюро эргабанкхара тІаьлеста хьажа йола дукха предложенеш тел цар, пайдаэ хьехамаш ду, шоай кхоачашеца гІуллакхий кІоарта анализ ю.

Партгруппа ч ченашта юкъе денкхаьрч доалаш дац гІулакх, — яхаш белгалдоаккх доладечино, — хІана аьлча духъкъал ихьа производственни, ИТІелогически, массово-политически дакъоза кхоачашлю функцеи ДІалгаръяро боагІіача бесса хьайоваийтаз сага керттера оамалаш. Кагрхошта юкъе ІалаьмаТе боккха кхетама болх беш, партийн бюро члена декхараш кхоачашдеш ва, аьнна звеньеовй Л. Дикаеву дийнача кхоачам хургбаш. Цун партийни денгабоалама гІулакх да шийй боахаме колективни подрядни юкъейоалаяра эгІара хьалха нах сарцаІІобьаш дагІ из хилар. Шийгара кхьаьта масал телаш, новкъостагІта юкъа боккхетама болх а беш, къахьегам коллективни хьисапе вІаШтІехьбаккхара прогрессивни формаш юкъейоалаяра хьабаргбола пайда боккха хургиларах уж дІакхетабаьр, цох тешам царна беннар ва Л. Дикаев.

Кхоачам хургбаш ОПХ директор Я. Боровик коммунистически кхъьегама школа пропагІанист ва алараз а. Цох шийл, цун балах а дувцаш белгалдаккха деза майрра кердача ТІаккхуш из волга. «Безостая» яхача сортгІа дола кІа райове дукхача шераша къахьегеш дар. Цун предложенегІа ОПХ кхашка ІаьдийІа ХІанавалца техка доаца «Колос» яхача сортгІа дола кІа. ДукхагІа теркам тІабахийта бийзар чоалхаиегІа технологи йолча цу кІин доал дара. Майрра дьч гІулакх дар из, хІана аьлча ховш дацар цун хьуъкъам мишта хургба. Партгруппа берригача членашш хьаллашар цун предложени, кхоабаблиар цо де лерхІар. Хіарне кхъьедихьар дийнача гІулакх дар 35—40 центнерал тІех хиларг. Цо къаьта тешал ду, бекхтохкам хІаране шийна майрра дІатІа а эцаш, керддар юкъенхъулларх хьабоала пайда алссама хилара.

Цох дувцаш белгал ца боккха мишта бутаргба трактерни бригада кулгалхо Хасанов Дзаи. 60 сар чуоагІаІа шобьнадаярий-бешамаш деладеи комплексни бригада бригадир, парте рейкома член Бондинова Валентина, бригадир-зоотехник Ж. Магомаев, долрка М. Эльжуркаева. Принципиальность Дахха йолаш, шоашпара а шоай новкъосташпара а доагІгІар хьаделаш, кхоачашде дезача декхарех бекхтонхам ю.

Соахка организационни собране денкхаьрч дІа-са деккъча хана белгалдаьккхар хІаране де дезар, оттайир хьаддача мероприятеи плаи. Царна юкъе дар кердача сортгІа дола кІа хьалхедар, интенсивни, технологеГІа йлаг хьалхедеш лаьрхІа йоли керда юргбокъана тех ника юкъейоалаеллга, дукха белокаш йоахха вІашагІьяздаь доакъар кийчдар, боахама еррига подразделенша коллективни подряд хьаьрчаш.

Шу доладелча денз хьаданза йоакхо а еш, бІаьстенкхашкара балхаш дара юртбоахама техника хаинахьен дикеи кийчъара хьайбай продукци алсамъяккхара дешашта цІенкашта теркам тІаьзар партгруппа членаша. Шоай собранешка кастаста дийцар цар уж, коммунисташа еча отчетанша ладийІар, хьалхашка латта доккхий йохкарашш кхоачашдара оаргдаГІоаьар парте боаца шоай новкъостІа. Партийшата дина гІончий а хІанна дІаэттарашта юкъе бар доярна Н. Бойко, шофер Х. Далаев, трактористе С. Эпиевеи, ишшта хьабараш.

Нахаца политико-массова болх бар — партгруппогра деп повестка тІа латта массазара денкхар. Из дизза кхоачашдара доккха шоай дакъа йоккхаза берригача коммунисташа. Бокхха кхетама болх СВК хахана — СВК члена. Сдейй-мехний цхьатара долча доакъашкха вІаший леладу гІуладеи дар лертІа дегІадоагІа.

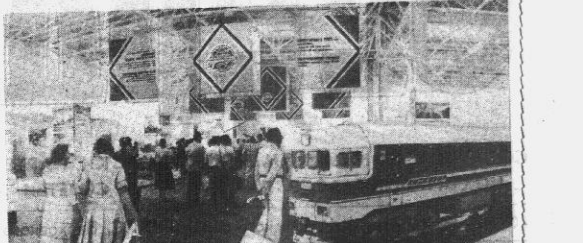

СУРТА ТІА: выставка советски раздел.

В. СОЗИНОВА, Г. ХАМЕЛЬЯНИНА, сурт., ТАСС фотохроника

Кхоана—машиннаькъахочун Ди

Шербинка яхача подмосковни станице болх беш я дунен хьалхьашта юкъера выставкех Боковой гІола цаІ «Машиннаьлча транспор-86». Вай мехно ихсолагІа чакхдоаккх цу тематикех йола экспонеши. Питтьячкай лаьнаш кхоачашъеча доаркІаме моттиг дІалоацача советски машиннаьлча транспорта сичача темпашша керда техника, хьалхалетарий технологи юкъекхувЬ.

Лертта а ииша а пайда эцаш хІина иохьхаш дІа-хьа кхаьлара сухьл лакхъе тара лу иш бола локомотивш, специализированни вагонаш, автоматика, аьнна магистрала тІа къаьхьегам кердаш вІашТІехьбаккхара кердаш методиш — из дерригача специалисташа хьаьшшта доязиЙ стендашш, хьаййалча майдаша.

Советски машиннаьхъохоша хьинаре дІа-хьа гІулкхаш леладу дукхмоча пачхьалхеначашкара полигонашца. СВК члена. Сдейй-мехний цхьатара долча доакъашкха вІаший леладу гІуладеи дар лертІа дегІадоагІа.

ЦІЕЙ СИЙНА

Уьк шера ихоалагІча ангусте машиннаьхъохоша 50-злагІа деззу шоай цІей — Ерригсоюзни машиннаьхъочун ди. ЕНПСС ХХVII съезда исторически решенеш ихочаШъера дерригача сарцаІІа дахха-кхоачамаш сарцаІІа дахха-ца цар шоай цІей деаду политически къаьхьегамен литически къаьхьегамен хьинар хьІдеина а болиш. Хіара шера эксплуаташе дІател машиннаьхъа керда линеш, электрификаци ю магистралшта, реконструкци ю станцешта, дІа-хьа лелача составана шерра модернизаци ю, тоалуш боагІа машиннаьхьий боахам, юкъеЙоалеш латт управлени яра автоматизированни система. Хіанз СССР-ра машиннаьк 150 эзар километр дІахкаш долаш ба. Электрифицированни магистралшка дІалача вай мехно дунен тІа хьалхара моттиг яьхинкай. Царга гІоллп дІа-хьа хьу дерригача мовьаьх 34,9 процент дарашъ. Дунен тІа ерриг-ра бІаьхьа тІа болча электрофицированни машиннаьхъ ба вай мехка — Брест — Хабаровск.

Ішлаьмате денкхий ушлаш хинна механарча машиннаьхъа боахаме уьх тІехъарча шерашка. 1984 ше-ра Байкало - Амурски магистрале гІоллга масса а оагІо-рахьа лела йолаелар поездаш. Из машиннаьк. 35 эзар километр бІаьха ба, цига вай 30 километр сонза дІа-хьа кхаьт долу тоннель. Дийна вергвоацаш кхы а дукха да машиннаьхъа боахаме дьх хувцамаш. Духха балхиш деш

Официальни отдел

СССР Госагропроме

СССР Госагропрома коллеге аргIанара заседани хиий. Цига хьежар 1986 шера хьалхарча ях шера экономически социальни дегIаахара Пачахьалкхен план кхоьачашбора. Дийцад хьалхарча ях шера дан кхоьачамбошбараш, пIолдахара а мехка АПК къахьегама коллективаша шера плани тIаийца дIехьарашш кхоачашдара а деший. КПСС ЦК мюльски (1986 ш.) Пленума решенеш практически кхоачашъера : мероприятеш чIоагIъяьлй.

Юкъахьара образовани профессиональни школа реформа кхоачашъеш хилларга хьежар. Цу гIулакха - тIехь колхозий, совхозий, АПК дола дара органий дола дехкараш къоастадир.

Пачахьалкхен ресурсаша да Пачухьежаю коьртолаш, сомийи баьнадаарийн продукци во хилар бахьан дола лаш цIехкахетта критика йир Узбекистана, Азербайджана, Грузе Госагропромий кулгалхошта.

1986 шера пачахьалкхена ла ялат лоххара план тIехкхоачашъна боахамашна автомобилаш, трактораш, къыйола материалаш ресурсаш ешаш ворхIтоптIа ерзаш мухь кхуьуьл автомобиль, МТЗ-ш К-700-н ях 12 эзар трактор, 500 эзар кубометр хьун материалаш ,1.0 миллион тонн цемент, шифер — 100 миллион условни кIанта.

Боахъеначна планал тIех пачахьалкхена ялат чудалараш чIоагIга хоаттаг йола ресурсаш йохкара нормативаш оттаьлй (таблицагта хьана).

СССР Госагропромо цу фонда къоастаьлй 20 эзар мухь кхуьуьл автомобиль, МТЗ-ш К-700-н ях 12 эзар трактор, 500 эзар кубометр хьун материалаш ,1.0 миллион тонн цемент, шифер — 100 миллион условни кIанта.

Боахъеначна планал тIех пачахьалкхена ялат чудалараш чIоагIга хоаттаг йола ресурсаш йохкара нормативаш оттаьлй (таблицагта хьана).

Ресурсаш еднинца эза бокъо душ йола планал социа дола чаьа ялата дукхал (еднинца йоагIа тоннаш)

Материални ресурсаш тайпа	I группа	II группа	III группа
Трактораш:			
К-700 тайпа	500	400	200
МТЗ тайпа	400	250	150
мухь кхуьуьл автомобилаш:			
ГАЗ-53-12	400	250	100
ГАЗ-35-07	450	250	100
ММЗ-554М, ММЗ-555	500	300	150
УАЗ-33-03-01	250	150	100
КамАЗ—5320 прицепаца	700	500	200
ГКБ — 8350	700	500	200
КамАЗ—55102			
Хьун материалаш (цхьан кубометрах)	12.0	10.0	10.0
цемент (цхьан тоннах)	8.0	6.0	6.0
шифер (1000 условни йоагIах)	10.0	8.0	8.0

Ювеяхьежи ялат ялат ялат

Ювеяхьежи ялат ялат ялат

Ювеяхьежи ялат ялат ялат

Пионерски ахча

БАРКАЛ, ШОАНА!

Расписанеrlа йовашин наrсахха мара юха ца сомашш йоагlар «Добруш-Трозный» яха повзд. Тхо а тха берш а чоагlа сатувсаш дар лаrерашна сихгаlа дlаихачарга, Нохч-ГІалгІайчен цуьн берзаца довзарга.

Вагона проводник нийхъаййалача, бе доехкаш занашш лестаеш байпрахаш йоашш, дуъхьалдаьхкача берашна цхьан багара доагІаш санна йоахар: «Марша доагІалда, шоь». Тхона хоэжхтар де гІерташ, бера дlамаш дlайоьра. Столове тхона хьжаш кийчдь пхьор дар.

Гомельски областерта Нохч-ГІалгІайне лагерашка хъжан канинжашна сла-лаІа денаг 530 бер. Лагераш яца ІалаІмате хоажча моттигашка. Цхъайолча хана тхоашта гуьдар фолг бе-лаш санна хетаву тхона.

Цlена лоаман фо. шиЙ тайпана Іалам, тІоЙ бlаргагуш доагІа, доцуъ санна цlена яш, бlайта маІх, лоттцlена наа — дерриг а тха берий теркам тІаозаш дв. Хlаналге иоайла чоагІа доттагІаl тесса гаьнерга бе-лаш санна хетаву тхона.

Цlена лоаман фо. шиЙ тайпана Іалам, тІоЙ бlаргагуш доагІа, доцуъ санна цlена яш, бlайта маІх, лоттцlена наа — дерриг а тха берий теркам тІаозаш дв. Хlаналге иоайла чоагІа доттагІаl тесса гаьнерга бе-лаш санна хетаву тхона. Цlена лоаман фо. шиЙ тайпана Іалам, тІоЙ бlаргагуш доагІа, доцуъ санна цlена яш, бlайта маІх, лоттцlена наа — дерриг а тха берий теркам тІаозаш дв. Хlаналге иоайла чоагІа доттагІаl тесса гаьнерга бе-лаш санна хетаву тхона.

Ди делабеrаша «Іоагlа теркам тІабохийташ хlама да саг яр-яхар шерlаІга бо6. тьоненгІа йеладар. Дина гlулакх дераша маІача сага меттел кхалсага а эгlара ийгасаІга йолла боьхьоаш Іоарх! шарийтаІга саг йоалаелгеп маьрг йохийтйелгеп. Цар йоах дезале пІаш леларга гІулакхашн марап сеСаган юкъера ийхсон оттаяр шарІаІт да.

Ма дарра аьлча, маьрг йодаш йолла бусалба кхалсаг цкъахкха коридически боьхьо йоашш кух шарІаІта яхьа-ча тайпана яа гІулакх чакхдоаккхаш хилча. Бусалба дилабеrаша шоашта мамогга хестаду шарІаІтаг маьг а бав, саг йоалаелгеп маьрг йохийтлеген. Цунах шоаш тешг а па тешг а, иш кхаман гІулакх а доарІаІш, хьгирдолш шоай бlайта моллага мах байт, цунна дикка хlамилг а кхоадаеш.

Долчча бесса дийцача, шарІаІта Іаьдлаяг!а саг йоалаетгеп йохийтлеген саг йоале оттавара гІулакх хилларах тарра, чоагІа, бартгайна, маьрен сесагеп цхьатарра боьхьонаш хиллинтара тІехьа латташ дац. Цо кертгера лерхІар да кхалсаг маІача сага доала ерзаелга, чулдаттача сага хьал гІа отгІеш иш кІезигІелга. ЦІудучаьнга йийхсан оттаяр шарІаІт да.

Ма дарра аьлча, маьрг йодаш йолла бусалба кхалсаг цкъахкха коридически боьхьо йоашш кух шарІаІта яхьа-ча тайпана яа гІулакх чакхдоаккхаш хилча. Бусалба дилабеrаша шоашта мамогга хестаду шарІаІтаг маьг а бав, саг йоалаелгеп маьрг йохийтлеген. Цунах шоаш тешг а па тешг а, иш кхаман гІулакх а доарІаІш, хьгирдолш шоай бlайта моллага мах байт, цунна дикка хlамилг а кхоадаеш.

Вай социалистически обществе доадап да эгlара гІумашнгІа, нийсаІга дола дезалорш браккаш дола законодательство. Цо деккхарийла ву дезала хlара доакъашхо шоайла гІулакхаша цхьатарра боьхьонаш йолаш хила. Цудухьа вай обществе бокъонша доарІаІш яраш ца.

Тlехьадисача гІулакхашца— лира къовсам!

Кхалсага сий доаду гІулакх

Цхьавола саг хул техниках дика хетташ, нахаларга гІулакх ше мишта леладе дезаш ца хоош. Цхьакха хул нахаца эздо а Імерза а волеш, тех-никнаьрга гІулакхех ка ца йоаІаш. Бакъда, нахаца Іерза доакъашхоча». Хьо меннга, вер-ха ва.

Геттара а эгlазбаччаца пассажираша цlн, Іайпан цlн хьа-тача, «Водитель ва», — жоп делар вохчо.

Ше удостоверени дlахьехка-на водителло лостадь кулг ла могаш ваьдар Сийлахь-боккха-на Даймехка тlема шоллагlча группа нивалинд Захаров Иван Владимирович (Катаяма цlергІча кердена поселке Сквозной переулке, 38, кхаьа ва на) веште шийга шина «Ниша хьо на, цунна хьа а хезадерий-те.

— Тlема хана вай новкхо оза Іазап а цул тlехьгlергача шерашка а тlехьа лайна хало, моцал дегаехача, ер тайпа болча «Нане кlалкхиццg» гlулпех а тоссаделча, — новкъер М. В. Захарова,—шенгахьк со, дерриг а нийса долийтер ер, аьле.

Тикшалка, аэропорта, автобусий, машиннаьхьа вокзалашкача кассаша лаьхьена тхьаттех доахка «Сийлахь-боккхача Даймехка тlема ветеранашта, инвалидашта ергlаrга а довдаш гІулпех дуг тІехадеш уггеш бlаргдайн- гІоздоаг, хоалу вай мехка общества а пвччаьхьакхен а йоакхоно уж юкъэзаягга. Изгн тамаш а иц дуген прогрессивни вдаьлсно сий ду империализма эггара а нийчагІа йолча тІоомарах — фашизмех дуне мукъаьдахкха-ча советски бlуоучоч. Цун сийч демм лакха латтаргда.

Уйла ел оаш, 1941 шера 22 июне денз 1945 шера 9 Майга йолча хlама йоаІаш, тахана-ра вай чрезе вахар бехьан долаш хlара минута советски итт бlуоучоч шозий сиюш дlаг-денниз. Из да тыле Іайша мо-цал, теххе шелал, лайна хало, эза Іазап доацаш. Из дерриг а хова да, из истоке оагlув а кlинь дlаттад. Бакъда, хоаш дец, нахаца бувца мотт а боеце, техниках кулг тоха а це-хов Великнх Сергей (водителла цlн 2-45-25 номер полча телефонаГІа троллебусни парка эксплуатаце дешашта волча начальника заместителя гІолла эпгар дола) санна болча нех пассажирашгІа дlа-ъа ихулла лине тІа ара хlана бувлинт цу предприяте кулгалхошв. Ишта мара кхетадеш дец гlорода электротранспорта объединене-парткомо, троллебусни парка юхьванцарча партийни организацин коллективе беш бар мангаІа тайпа политико-кхетама болх ба.

Вайна хов, С. Величко санна бараш нагтахьк мера боецалга. Оалаш дас: «ЦІунон пІелго ме-ттигга бІехьаьн. Цаг ларбе из ювце а, цо бу бохам боар-ам боацаш боккха ба. Наха гІулакх дара сфере Великно санна болча чекчуште мотт-тиг тІа Пленумнй документаш тІа вайне гІу, бахача наха гІу-лакх дlайта тесс доноссе ло-тически а социальни а мlан долаш да. Вайга йиш ец воаш-та карагІдаьна сийлахь-док-тор Великно тІа дийхьаш болча «нана хlаьккех» тийша дита.

Троллейбусни парка кулгалхой, партийни, профсоюзни, комсомольски организацин декхарийла я наха гІулакх делга мел сийлахь гІулакх да водителлн персонала дlадоь-зийта, нахаца эздо, Імерза хила ца Іомабе.

Х. АСАНИН.

Р. Тарабузеи язъяча «Са професси — общеСтвена синьор» яхача пьесах.

...Вохл! шу соерlа ха я йиллина жеттера гІулакх Па-пагатто Леонид болх боацаш лела. Ткы ше фу дергда а ца ховш, этгара ъкалдолчар общестера саг ва ше ихаш, цу пахта пийлина долча тоЙшна ухащ, цигара лоч-къаль ъкъашца хlама кхуъ-хьаш ъкоабб цо цюй деза1. Тlехьагlа ткы а ъкы хlама дагадох...

Цунна дагадехар фуд а из ъкохачашде Папагатта Іаьш-ттехьдоалий а фильмага хьеъкаучина ховрга.

Цига дакъа лоацаш га Ширвиндт Александр, Чаурели Софико, Соколова Галина, Удовиченко, Ларисо Никулин Валентин, къьба-раш.

В. КОВАЛЕВА.

Уйла ел оаш, 1941 шера 22 июне денз 1945 шера 9 Майга йолча хlама йоаІаш, тахана-ра вай чрезе вахар бехьан долаш хlара минута советски итт бlуоучоч шозий сиюш дlаг-денниз. Из да тыле Іайша мо-цал, теххе шелал, лайна хало, эза Іазап доацаш. Из дерриг а хова да, из истоке оагlув а кlинь дlаттад. Бакъда, хоаш дец, нахаца бувца мотт а боеце, техниках кулг тоха а це-хов Великно Сергей (водителла цlн 2-45-25 номер полча телефонаГІа троллебусни парка эксплуатаце дешашта волча начальника заместителя гІолла эпгар дола) санна болча нех пассажирашгІа дlа-ъа ихулла лине тІа ара хlана бувлинт цу предприяте кулгалхошв. Ишта мара кхетадеш дец гlорода электротранспорта объединене-парткомо, троллебусни парка юхьванцарча партийни организацин коллективе беш бар мангаІа тайпа политико-кхетама болх ба.

Вайна хов, С. Величко санна бараш нагтахьк мера боецалга. Оалаш дас: «ЦІунон пІелго ме-ттигга бІехьаьн. Цаг ларбе из ювце а, цо бу бохам боар-ам боацаш боккха ба. Наха гІулакх дара сфере Великно санна болча чекчуште мотт-тиг тІа Пленумнй документаш тІа вайне гІу, бахача наха гІу-лакх дlайта тесс доноссе ло-тически а социальни а мlан долаш да. Вайга йиш ец воаш-та карагІдаьна сийлахь-док-тор Великно тІа дийхьаш болча «нана хlаьккех» тийша дита.

Троллейбусни парка кулгал-хой, партийни, профсоюзни, комсомольски организацин декхарийла я наха гІулакх делга мел сийлахь гІулакх да водителлн персонала дlадоь-зийта, нахаца эздо, Імерза хила ца Іомабе.

Х. АСАНИН.

Республика экранаш тІа

«КІИРАНДИЙНАХЬАРА ПАПА»

Мари сесаГІн дlа-ъха хlана къаст? Из яхьлга фуд, аргза оаш. Цу гІулаяха бахьанаш тайп-тайпара да, бакъда, уж моллагІаш дале а, хала-ве да цхьана бахьанга йоаІа дlа-ъха къастош боьхьонаш. Цига хlама дезал боьхьаш хилча.

Ах шу хьалха Дима а Ма-ша а кlиргн сесаГІн дар. Ираз долаш бола дан нанеи. Хlаьта хlанз шиЙ да «КІирандийнаха-ча мара го ёниш йолаш ваш ё цу дакъа йола хlама. КІаьна Іалъалмате чоагІа веза1 а цо лоархlап а вола да хlана «КІирандийнахьара папа» хинна дlаэттан. Алеш-ка1ша да магап ин ду ерриг а. Цудухьа из гІерт шиЙ дан нанеи тоаде, юха а уж вІа-шагІкхетийта. Цига кІаьна фу тІашгІехьдоал, цунга хьежачуп ховрга.

Алешкай роль довзаеш ва Ленинградера дешархо Гранкин Дима. Дьйи наьнен сурт-сибздаш ахлаш ма-ларгІ Иванов Юрен Акулова Тамараси.

Фильме ея композитора Баснер Валентина музыка.

«КЪАЬНАРЧА, АВТОМОБИЛАЦА ХОХКАДАЛАР»

Уьк кинокартина тІа а дувц. доаІла цхьаьстача маранхи сесагахи. НийсаГІа ваьлча, фильма картина турпалаш самодеятельна театра режиссер Зоя Павловнин футбольни судья Герман Сергеевичи да. Зоя Павловнай воЙо Витай сесаг, из кхъчуьнга маьрг хlай, хlана цо анега бlаргтохийташ шиЙ виЙяй воЙах. Из тайпа къзаза1 йоаІлаш саг а пус. Хlаьта да кlиЙнк Іалъалмате чоагІа садоалаш ва шиЙ анех. Из гІулаях а цхьа шиЙ тайпара тамашийна вІашгІехьдоал....

Цига хулар кипоазле ховргда.

Зоя Павловнай роль довзаю Вахтингон Евгене пІеграгІа театра актрисас — РСФСР халкъа артистас Максакова Людмилас. Герман Сергеевич артист Болтнев Андрей ва. Дашай сурт-хоабт школ ГІГТИСа студентказ Караджова Еленас. Фильма керттера турпал1 лархlа мегарабоцаш и музыка а. Из кхъьлй вовзаш волча ца кlалларархо а композитор а Никитин Сергеяс. Са-модеятельни театра актерий ролаш довзаю цо а цун сесаго а.

«ДЕЗА БОКЪО ХИЛАР»

«Эрсий кка карадерзаде а цу тІара дизза бержат чуэна а йиш ш1, цу тІа боьхьо беш бержат ц1ахьаш ма хувше, шоашта хьелхашна латта дежхараш цар дизза кхета цо доЙ», — яьннаг ядарзочо «Фараон» Федотна. Из чулоацам ба ала мегарда москвански кинематографиста дальжка «Деза бокъо хилар» яхача кинокартинаш.

...Волхонов Федор колхоза къона председатель ва. Цига болх беш цо яьккхача дукха йоацача хана цун вІашгІехьдаьнна дукха дика хlама дац, наха ше везавалгІа. Деррига а Федора дикен ат-тен карагІдоал аьлча, ниЙса хургдац. Ваьлш, цун аьттув боал духха нах шийна тІехьа баха, ше лерхІар, шийна ниЙса хоагІар царгІе а пус. Хlаьта да кlиЙнк Іалъалмате чоагІа садоалаш ва шиЙ анех. Из гІулаях а цхьа шиЙ тайпара тамашийна вІашгІехьдоал....

Цига хулар кипоазле ховргда.

Зоя Павловнай роль довзаю Вахтингон Евгене пІеграгІа театра актрисас — РСФСР халкъа артистас Максакова Людмилас. Герман Сергеевич артист Болтнев Андрей ва. Дашай сурт-хоабт школ ГІГТИСа студентказ Караджова Еленас. Фильма керттера турпал1 лархlа мегарабоцаш и музыка а. Из кхъьлй вовзаш волча ца кlалларархо а композитора Никитин Сергеяс. Са-модеятельни театра актерий ролаш довзаю цо а цун сесаго а.

«ДЕЗА БОКЪО ХИЛАР»

«Эрсий кка карадерзаде а цу тІара дизза бержат чуэна а йиш ш1, цу тІа боьхьо беш бержат ц1ахьаш ма хувше, шоашта хьелхашна латта дежхараш цар дизза кхета цо доЙ», — яьннаг ядарзочо «Фараон» Федотна. Из чулоацам ба ала мегарда москвански кинематографиста дальжка «Деза бокъо хилар» яхача кинокартинаш.

...Волхонов Федор колхоза къона председатель ва. Цига болх беш цо яьккхача дукха йоацача хана цун вІашгІехьдаьнна дукха дика хlама дац, наха ше везавалгІа. Деррига а Федора дикен ат-тен карагІдоал аьлча, ниЙса хургдац. Ваьлш, цун аьттув боал духха нах шийна тІе-

Белам а белхам а

«Нане кІалхиц»

Цхьавола саг хул техниках дика хетташ, нахаларга гІулакх ше мишта леладе дезаш ца хоош. Цхьакха хул нахаца эздо а Імерза а волеш, тех-никнаьрга гІулакхех ка ца йоаІаш. Бакъда, нахаца Іерза доакъашхоча». Хьо меннга, вер-ха ва.

Геттара а эгlазбаччаца пассажираша цlн, Іайпан цlн хьа-тача, «Водитель ва», — жоп делар вохчо.

Ше удостоверени дlахьехка-на водителло лостадь кулг ла могаш ваьдар Сийлахь-боккха-на Даймехка тlема шоллагlча группа нивалинд Захаров Иван Владимирович (Катаяма цlергІча кердена поселке Сквозной переулке, 38, кхаьа ва на) веште шийга шина «Ниша хьо на, цунна хьа а хезадерий-те.

— Тlема хана вай новкхо оза Іазап а цул тlехьгlергача шерашка а тlехьа лайна хало, моцал дегаехача, ер тайпа болча «Нане кlалхиццg» гlулпех а тоссаделча, — новкъер М. В. Захарова,—шенгахьк со, дерриг а нийса долийтер ер, аьле.

Тикшалка, аэропорта, автобусий, машиннаьхьа вокзалашкача кассаша лаьхьена тхьаттех доахка «Сийлахь-боккхача Даймехка тlема ветеранашта, инвалидашта ергlаrга а довдаш гІулпех дуг тІехадеш уггеш бlаргдайн- гІоздоаг, хоалу вай мехка общества а пвччаьхьакхен а йоакхоно уж юкъэзаягга. Изгн тамаш а иц дуген прогрессивни вдаьлсно сий ду империализма эггара а нийчагІа йолча тІоомарах — фашизмех дуне мукъаьдахкха-ча советски бlуоучоч. Цун сийч демм лакха латтаргда.

Уйла ел оаш, 1941 шера 22 июне денз 1945 шера 9 Майга йолча хlама йоаІаш, тахана-ра вай чрезе вахар бехьан долаш хlара минута советски итт бlуоучоч шозий сиюш дlаг-денниз. Из да тыле Іайша мо-цал, теххе шелал, лайна хало, эза Іазап доацаш. Из дерриг а хова да, из истоке оагlув а кlинь дlаттад. Бакъда, хоаш дец, нахаца бувца мотт а боеце, техниках кулг тоха а це-хов Великно Сергей (водителла цlн 2-45-25 номер полча телефонаГІа троллебусни парка эксплуатаце дешашта волча начальника заместителя гІолла эпгар дола) санна болча нех пассажирашгІа дlа-ъа ихулла лине тІа ара хlана бувлинт цу предприяте кулгалхошв. Ишта мара кхетадеш дец гlорода электротранспорта объединене-парткомо, троллебусни парка юхьванцарча партийни организацин коллективе беш бар мангаІа тайпа политико-кхетама болх ба.

Вайна хов, С. Величко санна бараш нагтахьк мера боецалга. Оалаш дас: «ЦІунон пІелго ме-ттигга бІехьаьн. Цаг ларбе из ювце а, цо бу бохам боар-ам боацаш боккха ба. Наха гІулакх дара сфере Великно санна болча чекчуште мотт-тиг тІа Пленумнй документаш тІа вайне гІу, бахача наха гІу-лакх дlайта тесс доноссе ло-тически а социальни а мlан долаш да. Вайга йиш ец воаш-та карагІдаьна сийлахь-док-тор Великно тІа дийхьаш болча «нана хlаьккех» тийша дита.

Троллейбусни парка кулгал-хой, партийни, профсоюзни, комсомольски организацин декхарийла я наха гІулакх делга мел сийлахь гІулакх да водителлн персонала дlадоь-зийта, нахаца эздо, Імерза хила ца Іомабе.

Х. АСАНИН.

САЛОІАЧА ДЕНОШКА

2 августе

Театральни маьждиг. 16.00. Машиннаьхьакхоа Деи хетадаь «Унахцlено» яха ди.

С. М. Кирова цlергІа культуран салаІарен парк. 8.00. Волх беш «Дуч» яха лаьбгlасаеш ма-ноклуб. 11.00. Берий маЙдаштна юкъера шахматех доли лоа-ъарашг. 19.30. «КІайхетар» яха дискотека.

Н. К. Крупскийай цlергІа культура Дворец. 10.00. Спортивни ахьашт. 14.00. «Со — доаш, водаш, водаш ва» яхача темах асфальта тІа дийхьаш болх суртий конкурс. 16.00. Доно-мотинни денго болх беш «КІай-гаргни салаІар. 16.00. «Болхло хиларх цlей». 18.00. ВИА концерт. 20.30. Дискотека.

Хинний культура Дворец. 10.00. Спортивни ахьашт. 14.00. «Черноремьерча бахарашта хе-ваьдар «Тайфун» яха ди-ъа-ъа-ъа дин группа концерт. 15.00. Де-зала салаІара ди.

Пролетарен цlергІа культура цlи Цlи. 10.00. ПІгтотена. 11.00. Болх беш да «Чебурашка» яха берий кинотеатр. 16.00. «Дина духьала да ъкашъкаш» яха бе-седа. 18.00. Поэзи езачар клу-бе сесдаьнн.

«Оргтехника» объединене культура Цlа. 10.00. Болх беш да «Росинка» яха берий кино-театр. 11.30. «Литературни ге-ройий мехка» яха викторина.

Маьжхакомбинатна клуб. 19.00. Кагирхой салаІара сайре.

С. Орджоникидзе цlергІа стадион. 9.00. «Урожай-78» ЧИМДО болхлой «Унахцlено» яха спортнинн цlей.

«Локомотив» яха стадион. 17.00. Футболах йолаш Волчь-ГІалгІай ССР нуьйх янохара «Динамо —Монтажник» яха ахфинала довзар.

3 августе

Театральни майда. 18.00. Болх беш да берий аттракцио-наш. 19.00. Нохч - ГІалгІайчен театрна дола вІашагІкхетар. Винний ларбе. 20.00. Ширвин-дова цlергІча ГИДЗ завода ВИА концерт.

С. М. Кирова цlергІа культуран салаІарен парк. Маьшиннаьхьа болхлоюта хетадаь-масоон салаІар. 11.00. Болх беш я «Унахцlено» яха ада бан барий кинотеатр. 12.00. Болх беш я «КІай ладья» яха темах асфальта тІа дийхьаш болх конкурс. 15.00. Доно-мотинни денго болх беш «КІай-гаргни салаІар. 16.00. «Болхло хиларх цlей». 18.00. Ба-ъашара театр. Гроознески Іа Шеповской а районий ху-дожественни самодеятельно-сти отчетни концерташ.

В. И. Ленина цlергІа культура Дворец. 10.00. Болх беш да «Спутник» яха берий кино-театр. 11.00. Болх беш да «КІай ладья» яха темах асфальта тІа дийхьаш болх конкурс. 15.00. Доно-мотинни денго болх беш «КІай-гаргни салаІар. 16.00. «Болхло хиларх цlей». 18.00. Ба-ъашара театр. Гроознески Іа Шеповской а районий ху-дожественни самодеятельно-сти отчетни концерташ.

В. И. Ленина цlергІа культура Дворец. 10.00. Болх беш да «Спутник» яха берий кино-театр. 11.00. Болх беш я «КІай ладья» яха темах асфальта тІа дийхьаш болх конкурс. 15.00. Доно-мотинни денго болх беш «КІай-гаргни салаІар. 16.00. «Болхло хиларх цlей». 18.00. Ба-ъашара театр. Гроознески Іа Шеповской а районий ху-дожественни самодеятельно-сти отчетни концерташ.

Н. К. Крупскийай цlергІа культура Дворец. 10.00. Болх беш да «Спутник» яха берий кино-театр. 11.00. Болх беш я «КІай ладья» яха темах асфальта тІа дийхьаш болх конкурс. 15.00. Доно-мотинни денго болх беш «КІай-гаргни салаІар. 16.00. «Болхло хиларх цlей». 18.00. Ба-ъашара театр. Гроознески Іа Шеповской а районий ху-дожественни самодеятельно-сти отчетни концерташ.

Пролетарен цlергІа культура цlи Цlи. 10.00. Болх беш да «Чебурашка» яха берий кинотеатр. 16.00. Болх беш я «Ца малар — ваьдар» яха ада-ъа-ъа-ъа дин группа концерт. 20.00. Кагирхой салаІара сайре.

«Оргтехника» объединене культура Цlа. 14.00. Болх беш я «Солнышко» яха берий клуб. С. Орджоникидзе цlергІа стадион. 15.00. Футболах йолаш Нохч - ГІалгІай ССР чемпионат.

Н. К. Крупскийай цlергІа культуран салаІарен парк. 10.00. Машиннаьхьа болхлой Ден хетадаь теннисах, шахмат-тех лоа ловзарашг.

Редактор
О. Б. ГАДАБОРШЕВ.

КЪОНАЧАР ТЕРКАМГА!

Ленина орден лелаеча «Грознефть» объединене ба-зерча № 4 йолча юкъера профессионально-техническ училища 1986—1987 дешара шера деша дIаэш.

УКХ ПРОФЕССЕГІА:

1. Мехкдаьттен гази лохаш скважинашта бурувдет-тачун гІонча, 2-ча разряда электросварщика болх а Іо-мабеш.
2. Буровойшта гІулакх дара электромонтер.
3. Электрогазосварщик.
4. Слесарь-авторемонтник.
5. Химически анализна лаборант.
6. Тоногграф-геодезист.
7. Мехкдаьтта дакъхара оператор.
8. Скважинашта капитальни ремонт еча бурувдеттачун гІонча.

Училище дешаДIаоц 8—10 класс яьккха кагий наъи, мехнарий, эскарера цIабакъха бIухойн. Деша1ш яккха еза за образованера хьежжа 3 шуя 1 шуя я.

Училища кийчъю «Грознефть» объединенера лаьхьа кадраш. Дешаш йоаккхача хана мах боацаш тIадувхара барзъяъщца, дуъча хIаманца, учебникашца, общежитина Іа-лашбу дешархой. ШиЙ профессегІа болх беш производ-ственни практика йолча хана дьяккхача алапех 50 про-цент кара дIалу. Училище дена багIаш яъяъка ха хъа-хьегама стажаца дIаловрхI. Дешархой Іомабераш юкъера-техническия лаккхера дешар дийша бахьна мастерай ба. Пийпаш ВашгІьхьака барахьаш дахарех, тегареи догамаш дареи курсаш я.

Экзаменаш толаме дIа а луш училища кхо курс чакхъъкхачча юкъера дешар дийша валарен профессегІа цуъна квалификаци яъна хилареи диллон дIалу. Училища яъяъкараш шоай профессегІа долча бахьашка дIаъхоажбу город Грозиеи Тюменски областеи.

Училище деша отта ловчар училища директора цIера-гІа ер документаш дахь: заявленеш, дешарах дола тешал, ваххаза мотт-тера справка, ъаъа ханах дола тешал е пас-порт, 3х4 см. боарам бола ялх фотосурт.

Документаш дIаийдеш 8 сахьат даьлча деня 16 сахьат даллалца.

Хьамсара доттагIий! Деша дуьна тхо училище!

Из йисте яъккхача оашош хержача специальностагІа лакха квалификаци йола болххлой курсага шох, юкъера дешар дийша а даргда шо.

Училища адрес: г. Грозный, Октябрьски район, 12-гІа участок. ДIадаха деш № 5 йолча трамвайца, №№ 13, 24, 25 йолча автобусашца «12-гІа участок» яхача ук сецача мottигге яъаччалца. Телефон: 9-54-41-02.

СПТУ дирекци.

ХЬАМСАРА КХАЛНАХ!

Дувла № 23 йолча «Сюрприз» яхача тина тІа (Ордженикидзе проспект, 91) Цу чу йохкаш я: «Молния» яха японски чIегаш, пIелгаз доахкаду Іозарш, колеш, нач Іоздаю гIиргаш, гIал-тхаш, чертеж йоахкаю за-колкаш (Марий), кхыйола импортни ювелирни изделеш.

Оаха дех шугара, тха ти-на тІа дувла!

«Промтовары» яха объединени.

ТЕЛЕВИДЕНИ

2 АВГУСТ

I ПРОГРАММА

8.00 — «Ха».
8.40 — Н. Лагунин соната кхошашъяр. Э. Грача, А. Гарина. Фильм-концерт.
9.00 — «Школьна реформа: цIи шу дьяча».
10.05 — «Могашала».
10.45 — «Хозачунга вуга нахъашъ». Еревазера художественни музеин.
11.20 — Илли оаи СССР артистскаи. Т. Мелашвили-мас.
12.10 — «Говзал йола бераш». Ингма-довзайтара фильма премьера.
12.30 — «Массанена а хlара-нена а». Свердловски областна культурно - спортивни комплексни балкхах ланца.
13.00 — СССР халкъа артиста, кинофильмаш дина Н. Пырьева художественни фильмаш «КІай бийсаеш».
14.30 — «Кердадараш».
14.45 — «Величества ради и ненависти». «Мастерские России» яхача цикладза тре-вежирнаеш документальни фильма премьера.
15.25 — «Безамах ворхI ялин».
15.50 — «Хьайбай дунен тІа».
16.30 — «Кердадараш».
16.55 — Измайлове московски Фольклорни цIей.
17.55 — Мультилликационни фильмаш.
18.35 — «Болама кхераязлен тIехьа».
19.40 — Г. Гендель — «Ха тIара музыка».
19.10 — Шахматех дунен тIехьа. Гроознески Іа.
19.15 — «Кердадараш».
19.30 — «Гlиттара». Советски цирковой искусства ма-стерах, РСФСР халкъа артистах В. Б. Довейках.
20.15 — «Ваи цIа». Телевизионни журнал.
17.05 — «Я не утратил прежний свет.» А. Блок. Телевизионни документальни фильма премьера.
18.00 — «Дунен халкъашта юкъера панорама».
18.45 — Мультилликационни фильмаш.
19.05 — «Кердадараш».
19.15 — Хьамкарой дехарг-ца. «Це тоачоч». Художественни фильм.
21.00 — «Ха».
21.45 — «Сергей Яковлевич Ленин-цара». Оперни сцена говзанчаш.
22.55 — Футбольни обозрени.
23.25 — «Кердадараш».

II ПРОГРАММА

8.00 — «Гlуйранара гимнастика».
8.20 — «Малхбузен Сибаре-тIе». Кинонуьйранаш.
8.30 — Ритмически гимнастика.
9.15 — «Гlуйранара почта». Музыкальни передача.
9.45 — «Ха — ваьдар» яха ада-ъа-ъа-ъа дин концерт.
10.15 — «Большие перемены». Художественни фильм.
11.30 — «Нохч - ГІалгІайчен кIира».
11.40 — «Телевизионни вIа-шагIкхетараш».
12.20 — «Машиннаьхьахоа-та лаьхьа концерт».
12.50 — Фильм-реклама.
13.00 — «Дошо боргIинаг» яха Н. А. Римский-Корсакова опе-ра.
15.15 — «Дачные истории». Художественни фильм. Зя-ге-рш. «Ешшан — ешшан».
— «Этгара дIайхьа1а дола денош (ГДР).
17.05 — Фехтованех дунен чемпионат. Волгарара передача.
17.35 — ТелетIий. «Ленинград—Бостон» (17 нояле хинмар цIаьхьаса хьаьхкнаг).
19.00 — «Динамо — (Киев) — «Кайрат». Киевера трансляцIа.

Перерыл йолча хана (19.45)— «Вийса даьнъала хийла шун. Кераш!
20.00 — «Могашала».
20.45 — «Милли роща». Телевизионни спортивни ловзарашца фильм. Пензенски эрсий хорах.
21.00 — «Ха».
21.40 — Литературни произведенеш экранизаци. «Безумные деньги». А. Н. Островске пьесах оттадь.
23.05 — «Кердадараш».

3 АВГУСТ
I ПРОГРАММА

8.00 — «Ха».
8.40 — Ритмически гимнастика.
9.10 — «Пионерия». Кинонурал.
9.20 — «Спортлото» 31-гIа тираж.
9.30 — «Будилник».
10.00 — «Аз гIулакх ду Советски Союзаца».
11.00 — «Гlуйранара почта». Музыкальни передача.
11.30 — «Нинъ бергий клуб».
12.30 — «Музыкальни инструкси».
13.00 — «Юртара сахьат».
14.00 — Газнарен улугреи кинофильм.
14.45 — «Лаьттара вахар». Телевизионни концерт.
15.40 — Новый художественни фильма премьера. 7-гIа серия «Покорители суши». (Англин).
15.40 — «Кердадараш».
18.45 — «Гlиттара». Советски цирковой искусства ма-стерах, РСФСР халкъа артистах В. Б. Довейках.
18.15 — «Ваи цIа». Телевизионни журнал.
17.05 — «Я не утратил прежний свет.» А. Блок. Телевизионни документальни фильма премьера.
18.00 — «Дунен халкъашта юкъера панорама».
18.45 — Мультилликационни фильмаш.
19.05 — «Кердадараш».
19.15 — Хьамкарой дехарг-ца. «Це тоачоч». Художественни фильм.
21.00 — «Ха».
21.45 — «Сергей Яковлевич Ленин-цара». Оперни сцена говзанчаш.
22.55 — Футбольни обозрени.
23.25 — «Кердадараш».

II ПРОГРАММА

8.00 — «Зарядка е дIоттаз».
8.20 — «Вешенные деньги». Художественни фильм.
9.55 — Азербайджанским телевиде программа.
10.55 — «Эрсий хьамаьл».
11.25 — «Придут страстимородства» Художественни фильм.

РАДИО

4 АВГУСТ

7.20 — «Шуга йиссар тIана лоха-ннаденад» Шалинскин райо-нера передача (гІалгІай мотт-тала).
7.30 — 7.40 — Хоамаш.
8.15 — Передачай программаш.
8.21 — БОНИХИЙБАРАШТА ВЕЗЕРГ ЙАЬЛАЬ! Веденера Ваха денз. Весседа (гІалгІай мотт-тала).
8.31 — Іуйранара концерт.
9.15 — «Мощносташ — проектни боарзмата» (нохчий мотт-тала).
9.30 — «Тхоа язду». Письмой обзор.
9.45 — 10.00 — «Агитаторкай тІа» (нохчий мотт-тала).
10.01 — Передачай программа. Хоттам.
10.01 — Микрофонь хьажхашца а Нохч - ГІалгІай радион телевиденин инструментальни ансамбля цун солисташ.
10.25 — «Доадаь туна». А. Ведзижева — самъардама дуьцар (гІалгІай меттала).
10.45 — 17.05 — «Закон, коллективна, личностьа». Радио-журнал.
18.00 — Нерда хоамаш.
18.30 — 18.40 — Хоамаш.
19.30 — 20.00 — «Кагирхойн хан» (нохчий меттала).

УКЪ

17.00 — Бухарестера музыкальни передача.
17.30 — Машаерахь кхъьеара-ша дола илледж.

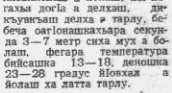

Тахан республике а Грозне а хувцалуш морхаш а йолаш, йоачан а йоацаш, кхъубласеда - малхбузехь секкунда 3—8 метр сиха муж а ялийш, фегара температура республике Гlалга 27—32, Грозне 30—32 градус йоккхаъ а йолаш ха хила мег.

Кхоанен ломмеи хувцалуш кхоаллинаш а йолаш, наг-наГахьа дог!а а деллаш, дикъ-кхувцаш дика а гlулу, бlечча оагlоначашкъара секкунда 3—7 метр сиха муж а бо-лаш, фегара температура бийсаина 13—18, деношка 23—25 градус Йоккхаъ а йолаш ха латта гlарлу.

Метеостанци.

ТХА АДРЕС: 364907, г. Грозный, Маяковске, ул. 92. Телефонаш: редактора — 2-45-57; редактора заместителя — 2-85-07; бехьтохкама секретара — 2-84-68; отделий: партийни вахара — 2-80-12, 2-54-04; промышленностен транспо ртен — 2-75-81, 2-65-01; юрта боахама — 2-47-84, 2-90 -60; культура — 2-64-75, 2-75-78; писмаш — 2-85-64; машиношисное бюро — 2-89-51; корректорскге — 2-89-86.

НАШ АДРЕС: 364907, г. Грозный, ул. Маяковского, 92. Телефоны: редактора — 2-45-57; заместителя редактора — 2-85-07; ответственного секретаря — 2-84-68; отделов: партийной жизни — 2-80-12, 2-54-04; промышленности и транспорта — 2-75-8, 2-65-01; сельского хозяйства — 2-90 60. 2-47-84; культуры — 2-64;75, 2-75-78; писем — 2-85-64; машинописное бюро — 2-89-51; корректорская — 2-89-86.

СФ05248. «Гроэненский рабочий» издательства типографи, Маяковске, 92. Типография издательства «Гроэненский рабочий», ул. Маяковского, 92. Заказ № 3045.